

DET KONGELIGE
KULTUR- OG KIRKEDEPARTEMENT

Ot.prp. nr. 47

(2006–2007)

Om lov om registrering av innsamlinger

*Tilråding fra Kultur- og kirkedepartementet av 30. mars 2007,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Stoltenberg II)*

1 Hovedinnhold i proposisjonen

I denne proposisjonen fremmer Kultur- og kirkedepartementet forslag om lov om registrering av innsamlingsaksjoner. Forslaget tar sikte på å innføre en frivillig registreringsordning som skal gi allmennheten en sikkerhet for at de midlene som gis også brukes på det angitte formål ved den registrerte innsamlingen. Det skal føres et register over innsamlinger som føres av et frittstående kontrollorgan som også fører kontroll med at midlene brukes i samsvar med forutsetningene.

2 Bakgrunnen for lovforslaget

2.1 Innledning

Det finnes i dag ingen direkte lovregulering av innsamlinger. Den private stiftelsen Innsamlingskontrollen ble etablert i 1991 og har over 70 frivillige organisasjoner som medlemmer. Innsamlingskontrollen har som formål å bidra til betryggende gjennomføring av innsamlinger og forsvarlig forvaltning av innsamlede midler. Målsettingen er å gjøre folk varsomme med å støtte innsamlinger som ikke er registrert i Innsamlingskontrollen.

Formålet med forslaget om en lovfestet registreringsordning for innsamlinger er å bidra til økt åpenhet om gjennomføring av, og pengeforvaltning ved, pengeinnsamling. Det foreslås ikke registreringsplikt. Målsettingen er at flest mulig av både de små og de store innsamlingene skal se

nytt av å være registrert i registeret. Det foreslås at minst 65 % av det innsamlede beløp i hver aksjon skal gå til innsamlingens angitte formål.

I hvilken grad det gis penger til innsamlingsaksjoner vil være avhengig av innsamlingens appell og troverdighet. Giverens vurdering av dette kan i begrenset grad lovreguleres. Tradisjonelt har derfor tanken vært at innsamling av frivillige gaver til frivillige organisasjoner ikke bør lovreguleres. Dette er også situasjonen i Sverige og Danmark. Hovedmålsettingen med en lovregulering må derfor være at den skal kunne bidra til å opprettholde eller øke tilliten mellom givere og innsamlingsaksjoner på en bedre måte enn om området forblir uregulert. Dette kan blant annet skje ved å sikre bedre at giverens penger i så stor grad som mulig går til det oppgitte formål.

Uansett om oppbygging av tilliten til innsamlingsaksjoner skjer gjennom privat organisering eller ved offentlig lovgivning vil visse tiltak gå igjen som naturlige virkemidler. Dette vil typisk være registrering av innsamlingsaksjoner, kontroll av pengestrømmen og merking av personer og materiell for å synliggjøre registrerte innsamlinger.

2.2 Høring

Kultur- og kirkedepartementet sendte 11. april 2006 på høring forslag til lov om registrering av innsamlingsaksjoner. Forslaget la opp til en frivillig registreringsordning, der Lotteri- og stiftelsestilsynet skulle tildele et «innsamlingsmerke» som

bevis på at innsamlingen var registrert. Budsjett og regnskap for registrerte innsamlinger skulle sendes inn og offentliggjøres. Minimumsandel til det oppgitte formålet skulle være 75 %.

Forslaget ble sendt til 87 høringsinstanser med høringsfrist 23. mai 2006. 31 høringsinstanser har avgitt uttalelse.

Adressater for høringsbrevet 11. april 2006 var:

Organisasjoner:

Bellona
 Care Norge
 De Ti Humanitære AS
 Den Norske Kreftforening
 Den norske sjømannsmisjon
 Flyktningerådet
 Handicappede barns foreldreforening
 Juvente
 Landsforeningen for hjerte- og lungesyke
 Landsforeningen for kvinner med bekkenløsning
 Landsforeningen for polioskadde
 Landsforeningen for støtte ved krybbedød
 Landsforeningen for trafikkskadde
 Motorførernes avholdsforbund
 Nasjonalforeningen for folkehelsen
 Norges Astma- og allergiforbund
 Norges Automobilforbund
 Norges Bokseforbund
 Norges Blindeforbund
 Norges Bordtennisforbund
 Norges Bryteforbund
 Norges Bygdeungdomslag
 Norges Døve-Ungdomsforbund
 Norges Fotballforbund
 Norges Friidrettsforbund
 Norges Handicapforbund
 Norges Håndballforbund
 Norges Idrettsforbund
 Norges Ishockeyforbund
 Norges KFUK-KFUM
 Norges Klatreforbund
 Norges Miljøvernforbund
 Norges Naturvernforbund
 Norges Røde Kors
 Norges Seilerforbund
 Norges Skiforbund
 Norges Svømmeforbund
 Norges Volleyballforbund
 Norsk Dysleksiforbund

Norsk Folkehjelp
 Norsk forbund for psykisk utviklingshemmede
 Norsk Foreldrelag for funksjonshemmede
 Norsk Organisasjon for Asylsøkere
 Norsk Psoriasisforbund
 Norsk Revmatikerforbund
 Norske kvinners sanitetsforening
 Orienteringsforbundet
 Oslo Idrettskrets
 Redd Barna
 Redningsselskapet
 Regnskogsfondet
 Rådet for barn og familie
 Rådet for psykisk helse
 SOS Rasisme
 Stiftelsen Fadderbarnas Fremtid
 Stiftelsen helse og rehabilitering
 Stiftelsen Sofielund
 Stiftelsen SOS barnebyer Norge
 Ungdom mot narkotika
 Voksne for barn

Andre:

Barneombudet
 Finansdepartementet
 Helsedepartementet
 Justisdepartementet
 Landbruks- og matdepartementet
 Nærings- og handelsdepartementet
 Barneombudet
 Brønnøysundregistrene
 Lotteritilsynet
 Politidirektoratet
 Sosialdepartementet
 Statens Innkrevingsentral
 Østnorsk kompetansesenter
 Innsamlingskontrollen i Norge
 Norske Trekningsslister
 NHO
 Handels- og servicenæringens hovedorganisasjon
 Norsk Rikstoto
 Norsk Tipping AS
 Norsk Jockeyklubb
 Norsk Hestesenter
 Det Norske Travelskap
 Anonyme Gamblere
 Pårørende til spilleavhengige
 Norsk Forening for pengespillproblematikk
 Grimmi Consult

Følgende instanser har avgitt hørings svar:

Helse- og omsorgsdepartementet
 Finansdepartementet
 Justisdepartementet
 Brønnøysundregistrene
 Statens innkrevingsentral
 Barneombudet
 Politidirektoratet
 Frivillighet Norge
 Frivillige organisasjoners råd for inntektsgivende aktiviteter
 Innsamlingskontrollen Norge
 Norges Blindforbund
 Strømme Stiftelsen
 Kristen-Norges Innkjøpsfellesskap
 Norsk Luthersk Misjonssamband
 Norsk Barnehjelp
 Landsforeningen til støtte ved krybbedød
 Redd Barna
 Blå Kors Norge
 Norsk Folkehjelp
 Norges Astma- og allergiforbund
 Norsk Presseforbund
 Norsk Redaktørforening
 Handels- og Servicenæringens Hovedorganisasjon
 Norsk Revmatikerforbund
 Torkild Skallerud
 Grimmi Consult/Per Rosenblad Brun

Følgende instanser uttalte at de hadde ingen merknader:

Landbruks- og matdepartementet
 Nærings- og handelsdepartementet
 Barne- og likestillingsdepartementet
 Lotteri- og stiftelsestilsynet
 Justervesenet
 Norges Håndballforbund

Høringsinstansene som har avgitt uttalelse er generelt positive til at det treffes tiltak for å styrke troverdigheten til innsamlinger i offentligheten, men det er til dels sprikende syn på valg av virkemidler. Høringsuttalelsene vil bli behandlet nærmere under neste punkt.

3 Høringsinstansenes syn

3.1 Hvilke innsamlinger bør omfattes

Høringsforslaget omfattet enhver organisert innsamling av penger til et samfunnsnyttig formål, herunder alle typer gaver, medlemsavgifter og

verving av faddere. *Unicef* viser til at salgsinntekter ikke bør omfattes fordi kostnader til produksjon, lagerhold, distribusjon, markedsføring ved f.eks. salg av postkort er langt høyere enn ved rene innsamlinger. *Frivillighet Norge* har understreket at loven ikke bør omfatte offentlig støtte eller virksomhet som reguleres av lov 24. februar 1995 nr. 11 om lotterier m.v., og peker videre på at innsamlinger som foregår innad i virksomheter eller organisasjoner uten å rette seg mot offentligheten ikke bør være omfattet av forslaget.

Justisdepartementet har anført at kretsen av innsamlinger som gis adgang til å registrere seg i innsamlingsregisteret bør avgrenses til «humanitære og samfunnsnyttige formål».

3.2 Registrerings- og kontrollorganet

Ut fra målsettingen om å sikre økt tillit til innsamlingsaksjonene gjennom å etablere et nytt registrerings- og kontrollapparat ble det i høringsbrevet foreslått at kontrolloppgavene knyttet til et register over innsamlinger skulle legges til et offentlig organ. Det ble videre argumentert for at en offentlig kontrollordning vil bli mest uavhengig av tradisjonelle bindinger i det bestående kontrollsystem. I høringsbrevet ble det lagt opp til at registeret ble lagt til Lotteri- og stiftelsestilsynet med sikte på at det kunne administreres sammen med det eksisterende lotteriregisteret. Forslaget ble begrunnet med at dette ville kunne gi bedre felles informasjon om den samlede aktiviteten i frivillige organisasjoner.

De frivillige organisasjonene som har kommet med høringsinnspill, er samstemte i at kontroll må utøves av et frittstående organ som ikke er knyttet til de offentlige myndighetene. Det vises til at en offentlig kontroll med frivillig innsamling vil bryte en tradisjon på frivillighetsområdet både i Norge og i utlandet.

Frivillighet Norge uttaler:

«Kontrollen med virksomhetene som søker registrering i Innsamlingsregisteret og tildeiling av godkjenningsmerke, må imidlertid ligge hos et frittstående organ, som vi ser for oss er en videreutvikling av det vi i dag kjenner som Innsamlingskontrollen. Med frittstående organ mener vi at kontrollorganet ikke skal kunne instrueres eller overprøves av departementet eller annet offentlig organ. Kontrollorganet bør organiseres som en stiftelse og være eid av frivilligheten ... Representanter uten direkte tilknytning til frivillig sektor bør utgjøre en majoritet i styret.»

3.3 Registreringen

I høringsbrevet ble det foreslått at det skulle være frivillig å registrere innsamlingsaksjoner, etter mønster av dagens ordning. Det ble i tillegg til dette reist spørsmål om en registreringsplikt for innsamlingsaksjoner over et visst omfang.

Frivillighet Norge mener målsettingen bør være en registreringsplikt for organisasjonene med størst innsamlingsaktivitet pr år. Begrunnelsen er at dette vil hindre useriøse aktører å etablere seg. Adgangen til å registrere innsamlinger foreslås forbeholdt de organisasjoner som er registrert i det foreslåtte registeret i NOU 2006:15 Frivillighetsregister. Frivillighet Norge går videre inn for at et nytt innsamlingsregister knyttes til det planlagte frivillighetsregisteret, og at innsamlingsregisteret skal hente all nødvendig informasjon om virksomhetens regnskap og drift fra Frivillighetsregisteret.

Brønnøysundregistrene etterlyser nærmere vilkår som skal oppfylles ved førstegangsregistrering, blant annet hvilke krav som stilles til hvem som skal gå god for at de opplysninger som gis er riktige. Brønnøysundregistrene mener videre at registreringsplikt for store innsamlinger vil by på utfordringer. Dersom en registerfører skal kunne pålegge registrering, bør det oppstilles regler som gir registerfører en slik kompetanse.

Justisdepartementet uttaler:

«Vi er tilbøyelig til å anta at en bør nøye seg med en frivillig registreringsordning. Dersom erfaring tilsier det, kan den senere gjøres obligatorisk. Ved en obligatorisk ordning må man tenke grundigere igjennom mange spørsmål som vil reise seg, f.eks. om sanksjonering av ordningen og om forholdet til innsamlingsaksjoner som på grunn av formålet faller utenfor. Dessuten vil tolkningsspørsmål om den nærmere utformingen langt oftere komme på spissen.»

3.4 Krav til registrerte innsamlinger

Det ble i høringsbrevet foreslått et krav om at minimum 75 % av de innsamlede midlene skal gå til formålet for å hindre at store deler av de beløp som samles inn går bort i administrative utgifter. *Innsamlingskontrollen i Norge* sier i sin uttalelse at de om lag 75 organisasjoner som Innsamlingskontrollen gjennomgår i hovedsak har en utgiftsandel

på under 35 %. Unntakene knytter seg gjerne til organisasjoner som benytter direktemarkedsføring, telefonsalg eller såkalte dør til dør innsamlinger.

Unicef stiller spørsmål ved hvordan de administrative kostnader skal beregnes, og etterlyser nærmere klargjøring i lovtekst eller forskrift. *Unicef* mener også at det er fare for at noen organisasjoner passer bedre enn andre til de kriterier som benyttes, og at noen organisasjoner kan bli mer opptatt av å tilpasse seg regelverket enn å gjøre det som er viktig for saken.

Frivillighet Norge går inn for at den minimumsandelen som skal gå til formålet bør være 65 %, og viser blant annet til at det svenske kravet om at 75 % skal gå til formålet med innsamlingen, også omfatter overføringer fra det offentlige. Det vises også til at det i Sverige legges en treårsperiode til grunn for vurderingen av om kravet til at minimumskravet til overskudd er oppnådd. Dette vil gi større fleksibilitet for små og nystartede organisasjoner, og vil også gi økt mulighet til å bygge opp og prøve ut nye metoder for inntektskaping.

Innsamlingskontrollen i Norge mener at de som registreres må levere regnskap som er revdert av en registrert eller statsautorisert revisor, og viser til at kostnadene til revisjon har vært lave ved innsamlinger av beskjeden karakter. For at kontrollen skal være effektiv går Frivillighet Norge inn for at regnskapene skal føres i henhold til *God regnskapsskikk for ideelle organisasjoner*, utarbeidet av Norsk Regnskapsstiftelse (NRS).

3.5 Sanksjoner

Frivillighet Norge mener registrerings- og kontrollorganet må kunne reagere overfor organisasjoner som bryter registrerings- eller meldeplikten, både med å granske virksomhet og om nødvendig ta den under administrasjon. I tillegg må mistanke om kriminelle forhold lede til politianmeldelse.

Justisdepartementet er skeptisk til at registreringsorganet skal ha en så absolutt plikt til å anmelde mulige straffbare forhold til politiet som utkastet oppstiller. Justisdepartementet mener også at «det i de tilfeller det avdekkes brudd på vilkårene for registrering, vil være en mer effektiv sanksjon å avmerke forholdet i registeret fremfor å slette registreringen.»

3.6 Finansieringen

Innsamlingskontrollen i Norge tar utgangspunkt i at ordningen skal være selvfinansierende og viser til at kostnadene ved dagens kontrollordning tillater at den avgift som kreves inn ligger 30 % under de fastsatte satser. Det understrekes imidlertid at informasjons- og kontrollarbeidet vil være viktig og ikke må nedprioriteres.

4 Departementets vurdering

Departementet viser til at de aller fleste høringsinstansene stiller seg positive til en lovfestet registrerings- og kontrollordning som skal bidra til å opprettholde tilliten til innsamlinger. De frivillige organisasjonene er samstemte om at slik ordning ikke bør legges til det offentlige, men bør ivaretas av et uavhengig organ opprettet av de frivillige organisasjoner. Departementet mener det er viktig at tradisjonen med minst mulig offentlig regulering av frivillig virksomhet opprettholdes, og er ikke kjent med negative erfaringer fra andre land som har valgt å legge innsamlingsregistre til et selvstendig organ. Departementet foreslår derfor at oppgaven med å iverksette og gjennomføre en registrerings- og kontrollordning skal utføres av en ideell stiftelse. En stiftelse vil ikke være underlagt departementets instruksjonsmyndighet. Det legges opp til at departementet inngår avtale med registrerings- og kontrollorganet om hvordan registrerings- og kontrolloppgavene skal utføres på grunnlag av en offentlig utlysning. Eventuelle nærmere krav til kontroll- og registerorganet vil bli utformet i tilknytning til utlysningen.

Flere grunner kan tale for at registreringsordningen i denne omgang ikke bør baseres på melde- eller registreringsplikt. For det første vil det være vanskelig å kontrollere overholdelsen av en slik plikt så lenge virksomhetene i utgangspunktet ikke er registrert. En lovbestemt plikt krever også mulighet til å sanksjonere ved pliktbrudd, noe som vil gjøre ordningen mer ressurskrevende både å administrere og å gjennomføre. En lovfestet sanksjonsordning som administreres og håndheves av en privat stiftelse reiser prinsipielle problemstillinger. Disse spørsmål bør imidlertid vurderes på nytt når en lovfestet ordning med frivillig registrering har virket en tid.

Departementet kan ikke se at en frivillig registreringsordning bør ha en nedre beløpsgrense for hvilke innsamlinger som kan la seg registrere. Tvert i mot anser departementet det viktig at også

små lokale innsamlinger uten forankring i en større organisasjon bør ha anledning til å dra nytte av de fortrinn registreringsordningen skal innebære. Det bør heller ikke være noe krav at de registrerte innsamlinger er knyttet til det planlagte frivillighetsregisteret, da det trolig vil gå noe tid før dette registeret opprettes. Når et frivillighetsregister er på plass, bør imidlertid de to registrene ses i sammenheng, slik at registerinformasjon – herunder også informasjon fra Enhetsregisteret – kan utveksles og på denne måten lette den administrative byrden for frivilligheten. Det er imidlertid viktig å sikre at en tilknytning til frivillighetsregisteret ikke medfører at den spontane innsamlingsaktiviteten faller utenfor ordningen.

En viktig del av kontrollorganets arbeid vil være å gi offentligheten tilgang til budsjetter og regnskap for innsamlingsaktiviteten til de organisasjoner og innsamlinger som er registrert. Departementet er enig i at regnskap bør føres i henhold til God regnskapsskikk for ideelle organisasjoner utarbeidet av Norsk Regnskapsstiftelse, og at innsendte regnskaper bør være reviderte. Det bør videre fastsettes et krav om at størst mulig andel av de innsamlede midler faktisk medgår til å finansiere den frivillige virksomheten de er innsamlet til inntekt for. I Sverige er dette kravet fastsatt til 75 %. Her inngår imidlertid også offentlige støtteordninger ved beregning av kravet. Basert på høringsuttalelsene foreslår departementet derfor at kravet til overskuddsandel i denne omgang fastsettes til 65 %, og at beregningen ses i sammenheng over tre år med sikte på å gi rom for blant annet omlegging og investeringer i innsamlingsaktiviteten. Målsettingen bør likevel være at satsen for minimumskravet vurderes hevet når registeret har vært i funksjon i 2-3 år.

Departementet anser det som viktig at det utarbeides klare og tydelige kriterier for hva som skal anses som administrasjonsutgifter, og hva som skal inngå i overskuddsandelen på 65 %. Etter departementets vurdering er det viktig at det her kan skilles mellom administrative kostnader knyttet til innsamlingsarbeidet på den ene siden, og administrasjonskostnader knyttet til utøvelsen av den frivillige virksomheten på den andre siden. Eksempelvis bør transportkostnader ved aktivitet i et idrettslag eller kostnader ved frakt av medisiner og utstyr i internasjonalt hjelpearbeid kunne anses som kostnader ved utøvelsen av den frivillige virksomheten. Etter departementets vurdering vil det være naturlig at kontrollorganet selv utarbeider klare retningslinjer for hvordan administrasjonskostnadene ved innsamlingsvirksom-

het skal beregnes. Siden registreringen skal være basert på frivillighet og kontrollvirksomheten ikke skal utøves av et offentlig organ vil det ikke være nødvendig at slike retningslinjer fastsettes i forskrift.

Lovforslaget legger opp til at kontrollorganet utsteder et kvalitetsmerke slik at registrerte innsamlinger lett kan gjenkjennes. Dette vil kunne øke bevisstheten rundt ordningen og gjøre innbyggerne mer bevisste på å støtte formål som underlegger seg en skjerpet kvalitetskontroll. Giveren kan med dette forholde seg til registreringsmerket som et kvalitetsmerke. Ved at registreringsadgangen også er åpen for mindre innsamlinger som ønsker å forsikre giverne om at inntektene faktisk formidles til formålet, vil kvalitetsmerket kunne tildeles ved små og lokale innsamlinger. I tillegg til et innsamlingsmerke, vil det bli vurdert om registrerte innsamlinger bør ha innsamlingskonto som begynner på et fast tall, for eksempel 90, tilsvarende ordningen som finnes i Sverige i dag. Dette vil gjøre folk mer bevisste på hvem de gir penger til, og om vedkommende er registrert og undergitt innsyn og kontroll med innsamlingsmidlene. Det anses imidlertid ikke praktisk med en lovfesting av en slik ordning.

Kontrollorganet skal kunne slette eller nekte registrering av en innsamling når den ikke tilfredsstiller de krav som følger av loven eller kontrollorganets retningslinjer, eller når dokumenterbare forhold ved tidligere innsamlinger gir grunn til å tro at lovens forutsetninger for registrering ikke vil bli fulgt. Dette kunngjøres på kontrollorganets hjemmesider. Ved mistanke om straffbar anvendelse av innsamlede midler skal registerføreren vurdere om forholdet skal anmeldes til politiet. Departementet anser det i denne omgang ikke nødvendig å legge opp til sterkere ressursbruk i forhold til brudd på forutsetningene i loven. Målsettingen er at registreringsordningen og kvalitetsmerket skal bidra til økt bevissthet i offentligheten i forhold til hva som er seriøs og useriøs innsamlingsaktivitet. Departementet mener erfaring med lovfestet registrering av innsamling i første omgang best kan oppnås ved at registreringen gjøres frivillig og uten bruk av sanksjoner som forutsetter offentlig myndighetsutøvelse. Dette vil også gjøre at registreringsordningen raskere kan iverksettes, noe som anses viktig for å kunne støtte opp om den pågående innsamlingsaktiviteten også på kort sikt.

5 Økonomiske og administrative konsekvenser

Arbeidsoppgavene for kontroll- og registerorganet vil i tillegg til fortløpende registrering og kontroll bestå i aktivt informasjonsarbeid, samt utvikling og drift av register. Foruten utgifter knyttet til de nevnte oppgaver vil det påløpe utgifter til avgiftsinnkreving.

Det legges opp til at registrerings- og kontrollordningen skal være selvfinansierende gjennom avgifter som betales av de registrerte innsamlinger. I følge regnskapet til Innsamlingskontrollen for 2004, gir dagens avgiftnivå i underkant av 1 mill. kroner i inntekter. Satsene for en frivillig avgiftsordning foreslås utarbeidet av registrerings- og kontrollorganet og tilpasset det kostnadsnivå som kontrollorganet legger til grunn. Departementet tar sikte på å yte et bidrag på om lag 1-2 mill. kroner i forbindelse med etablering og oppstart av den nye kontroll- og registreringsordningen. Bidraget vil dekkes innen Kultur- og kirke departementets eksisterende budsjetttrammer.

Ut over det ovennevnte anses forslaget ikke å ha administrative eller økonomiske konsekvenser. Det er ikke lagt opp til at departementet skal fastsette forskriftsreguleringer knyttet til ordningen. I stedet legges det opp til at vedkommende kontrollorgan fastsetter de administrative rutiner for registrering og kontrollordningen.

6 Merknader til lovforslaget

Til § 1 Definisjon og formål:

Med samfunnsnyttig formål menes i prinsippet et hvert formål, så lenge dette ikke er lovstridig. Formål som kun gagnar enkeltpersoner eller en snever krets som selv står bak aksjonen, bør likevel falle utenfor forståelsen av uttrykket samfunnsnyttig.

Til § 2 Registrering:

Det stilles ikke krav om at den enkelte innsamlingsaksjon eller ansvarlig organisasjon skal være registrert i et annet register. Der hvor den organisasjonen som er ansvarlig for innsamlingen er registrert i Enhetsregisteret, kan organisasjonens registreringsnummer i Enhetsregisteret framgå av innsamlingsregisteret.

Til § 3 Innsamlingsmerke:

Formålet med innsamlingsmerket er å synliggjøre innsamlinger som er registrert, slik at innsamlingene gjennom dette oppnår økt tillit og økt giverglede. Dette vil kunne medføre et positivt press som gjør at stadig flere innsamlinger registrerer seg og synliggjør sine inntekter, sitt formål og sin anvendelse av innsamlede midler.

Ulovlig bruk av innsamlingsmerket kan etter omstendighetene rammes av straffeloven § 270 (bedrageri), § 255 (underslag) samt § 183 jf. § 184 (dokumentfalsk).

Til § 4 Avgift:

Avgiftsordningen bør utarbeides av registreringsorganet etter en nærmere vurdering av de forventede kostnader og inntektsbehov.

Til § 5 Regnskap:

Norsk Regnskapsstiftelse arbeider for tiden med en ny standard for «God regnskapsskikk for ideelle organisasjoner». Når standarden er ferdig kan registreringsorganet vurdere i hvilken grad standarden bør legges til grunn også i forhold til kravene ved registrering av innsamlingsaksjoner. Det bør vurderes om innsending av de nødvendige regnskapsopplysninger kan knyttes opp mot de krav som vil følge av det planlagte frivillighetsregisteret.

Til § 6 Minimumsandel til det oppgitte formål med innsamlingen:

Minimumsandel til formålet er foreslått satt til 65 %, blant annet fordi det legges til grunn at

offentlige tilskudd til den frivillige virksomheten ikke skal inngå i beregningsgrunnlaget. Det er viktig for å opprettholde tilliten til innsamlingsaksjoner at størstedelen av de innsamlede midler faktisk tilkommer det formålet som giveren vil støtte.

For å forebygge tvil om hva som skal anses som en administrasjonskostnad og hva som kan anses som faktisk anvendte midler til direkte støtte for det angitte formål, må registreringsorganet utarbeide retningslinjer, basert på erfaring og alminnelige regnskapsprinsipper.

Til § 7 Sletting mv.:

Det legges ikke opp til at registreringsorganet skal ha andre sanksjonsfullmakter enn å slette eller nekte registrering av de innsamlinger som ikke følger lovens forutsetninger, og kunngjøring av dette på kontrollorganets hjemmesider.

Til § 8 Anmeldelse:

Ved mistanke om straffbar anvendelse av innsamlede midler skal registerføreren vurdere om forholdet skal anmeldes til politiet.

Kultur- og kirkedepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om lov om registrering av innsamlinger.

Vi HARALD, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak til lov om registrering av innsamlinger i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag

til lov om registrering av innsamlinger

§ 1 Definisjon og formål

Formålet med loven er å medvirke til at midler som gis til innsamlinger i størst mulig grad gir overskudd til beste for det oppgitte formål med innsamlingen.

Med innsamling menes i denne lov enhver frivillig innsamling av penger eller gaver rettet mot offentligheten til inntekt for samfunnsnyttige formål.

§ 2 Registrering

Enhver innsamling som nevnt i § 1 første ledd kan på de vilkår som framgår av denne lov registreres i Innsamlingsregisteret. Registreringen skjer etter skriftlig melding til registreringsorganet. Den skriftlige meldingen skal utformes etter nærmere bestemmelser fastsatt av registreringsorganet, herunder bestemmelser om utforming av budsjett for innsamlingsaksjonen.

En alminnelig stiftelse utpekt av departementet skal være registreringsorgan.

§ 3 Innsamlingsmerke

Enhver innsamling som er registrert etter § 2, kan synliggjøre at den er registrert gjennom bruk av et særskilt innsamlingsmerke på innsamlingspersonell, innsamlingsmateriell og informasjon om innsamlingen. Registreringsorganet utformer innsamlingsmerket og fastsetter nærmere bestemmelser om hvordan merket skal benyttes.

§ 4 Avgift

Registrerte innsamlinger skal betale en avgift for registrering og kontroll etter nærmere satser fastsatt av registreringsorganet. Avgiftsstørrelsen for den enkelte innsamling skal beregnes ut fra innsamlingens budsjett, med endelig avregning når endelig regnskap foreligger.

§ 5 Regnskap

Regnskap for den enkelte innsamling skal sendes registreringsorganet innen 6 måneder etter utløpet av hvert kalenderår. Regnskap skal føres etter nærmere bestemmelse fastsatt av registrerings-

organet og skal før innsending være revidert av registrert eller statsautorisert revisor.

§ 6 Minimumsandel til det oppgitte formål med innsamlingen

Alle registrerte innsamlinger skal ha et budsjett hvor minst 65 % av de innsamlede midler skal gå uavkortet til det oppgitte formålet med innsamlingen. Beregningen av minsteandelen kan skje i forhold til en tidsperiode på maksimalt 3 år. Registreringsorganet utarbeider nærmere retningslinjer for hvordan beregningen skal skje.

Oversikt over det økonomiske resultat i alle registrerte innsamlinger skal offentliggjøres av registreringsorganet, herunder hvor stor andel av de innsamlede midler som i henhold til budsjett og godkjent regnskap gikk til det oppgitte formålet med innsamlingen. Registreringsorganet fastsetter hvordan beregningen av det økonomiske resultat skal skje. Offentliggjøring skal skje på registreringsorganets hjemmeside senest en måned etter at årlig regnskap for innsamlingen er innsendt.

§ 7 Sletting mv

Registreringsorganet kan slette eller nekte registrering av en innsamling når den ikke tilfredsstiller de krav som følger av denne lov eller fastsatte retningslinjer, eller når dokumenterbare forhold ved tidligere innsamlinger gir grunn til å tro at lovens forutsetninger for registrering ikke vil bli fulgt. Ved sletting av registrering som følge av at innsamlingen avholdes i strid med bestemmelser i denne lov eller fastsatte retningslinjer, skal dette kunngjøres på registreringsorganets hjemmesider.

§ 8 Anmeldelse

Får registreringsorganet mistanke om bedrageri, utroskap, underslag eller lignende i forbindelse med en innsamlingsaksjon, skal det vurdere om forholdet skal anmeldes til politiet.

§ 9 Ikrafttredelse

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.